

Het Leerorkest

Het Leerorkest, 16 jaar geleden opgericht in de Bijlmer in Amsterdam, is bedoeld voor kinderen die niet vanzelfsprekend muzikles krijgen, bijvoorbeeld omdat er thuis geen geld is voor een instrument. Inmiddels zijn er meerdere

Leerorkesten en hebben meer dan tienduizend kinderen gratis muziekles gehad tijdens of na schooltijd, vrijwel altijd met een (gedoneerd) instrument uit het orkestdepot. Het depot heeft inmiddels zo'n tienduizend instrumenten.

Harples bij het Leerorkest. Achterste rij vanaf links: Adiba, Amy, Ciara en Romaya. Middelste rij: Sadé, Remy van Kesteren en Chermain. Voorste rij: Solana en Lena.

herkennen ze de klank.'

Voordat ze hun keuze maken, krijgen de leerlingen in de klas allerlei instrumenten te horen. 'Daarna nemen we ze mee naar het Nederlands Philharmonisch Orkest waar ze de instrumenten kunnen zien en horen in de praktijk. Vervolgens krijgen ze een speeddate met het instrument van hun keuze.' Het Leerorkest heeft tienduizend instrumenten, grotendeels schenkingen, die ook uitgeleend worden aan leerorkesten die inmiddels elders in het land zijn ontstaan, alsook op de Antillen. Als er een klik is op school, mogen de kinderen het instrument meenemen naar huis.

In het begin bekijken ze een

muziekinstrument als een soort speelgoed, zegt De Souza. 'Een fagot bijvoorbeeld vinden ze prachtig: een ding met veel glimmende klepjes dat een beetje een grappig geluid maakt. Een harp is ook een mooi ding, een mooi voorwerp met veel snaren.'

Culturele of sociale conventies spelen nauwelijks een rol bij die keuze. Geen van de kinderen hier wordt door ouders na schooltijd verplicht om muziekles gestuurd om gemodelleerd te worden tot vioolmeisje of pianojongetje. 'Ze kiezen hier bijvoorbeeld vaker een altviool dan een viool, omdat ze het geluid warmer vinden, terwijl ouders eerder

opteren voor een gewone viool.'

Het ontbreken van rolmodellen kan vreemd genoeg juist positief werken. Dat Remy van Kesteren een grootheid is in de harpmuziek in Nederland? Hij is voor de harpistjes uit de Bijlmer gewoon een coole gast die af en toe meerepeteert. 'Dat je van klassieke muziek je beroep kunt maken, weten ze meestal niet', zegt De Souza. 'Jaap van Zweden doneerde ooit zijn eerste kinderviooltje aan het Leerorkest. Het jongetje dat dit instrument in bruikleen kreeg, werd in een radioprogramma gevraagd van wie zijn viooltje afkomstig was. Hij antwoordde zonder omhaal: van André Kuipers.'

Kaya Politon en zijn zusje Sadé (11 en 9 jaar) hebben thuis een mand vol instrumenten. 'Een xylofoon, trommeltjes, een speelgoedtrompetje', somt Sadé op. 'Bij het Leerorkest ben ik begonnen met viool, maar ik vond harp mooier klinken.' Kaya: 'Ik zag in een filmpje een keer iemand harp spelen, dat was in groep 4. Toen wilde ik het ook.' Meerdere kinderen in zijn klas hebben harp gekozen. Het nieuwe harpje is een gaaf ding, vindt hij. Wil hij wel proberen. Zijn zus houdt het voorlopig bij haar 'normale' harp. 'Ik vind die elektronische niet stom of zo, hij ziet er echt cool uit. Maar ik ben wat meer gewend aan die andere.'

🌟 DUTCH HARP FESTIVAL

De nieuwe kleine harp van het Leerorkest – officieel de HarpE – wordt komend weekend gepresenteerd op de zesde editie van het Dutch Harp Festival in Utrecht. Achttien leden van het Leerorkest spelen een nieuwe compositie van Sabien Canton, die ook andere stukken schreef die het Leerorkest uitvoert. Tien van hen spelen op de nieuwe harpjes die elektroakoestische versterking hebben. Prototypes nog – het Leerorkest is een inzamelingsactie begonnen voor de aanschaf van driehonderd stuks. Remy van Kesteren, oprichter van het Dutch Harp Festival, speelt mee met de kinderen en improviseert daarbij. 'Het mooie van deze harp is dat je er zowel klassiek mee kunt spelen als allerlei elektronische effecten mee kunt bereiken. Je plukt hem in, in je telefoon en je kunt er lekker mee lopen of echoën.' Op het Dutch Harp Festival treden twee dagen lang internationale harpcoryfeën op die een breed spectrum aan harpmuziek laten horen, van folk en jazz tot avant-garde en klassiek. Het festival op 15 en 16 mei in TivoliVredenburg in Utrecht is via livestream te bekijken.

Sadé Polton: 'Ik begon met viool, maar ik vond harp mooier.'

Kaya met de nieuwe miniharp.